

Uitgangspunten GGD'en ten aanzien van testen medewerkers slachterijen

29 mei 2020

Naar aanleiding van de ontwikkelingen op het gebied van geconstateerde besmetting van toezichthouders op en medewerkers van slachterijen heeft Minister de Jonge de volgende uitgangspunten op deze problematiek geformuleerd en aan de GGD'en gevraagd of zijn hieraan vorm kunnen geven:

- het gaat om het testen van alle slachterijen en uitbeenderijen, roodvlees en pluimvee. Daarbij zowel de medewerkers van het bedrijf als alle inspectie en keuringsmedewerkers.
- hierbij kan te werk worden gedaan op basis van steekproeven per bedrijf, waarbij in overleg met RIVM een steekproef kan worden gedaan die aanleiding geeft tot het testen van alle medewerkers of de conclusie dat er weinig aan de hand is.

GGD'en hebben een genuanceerde opvatting over bovenstaande uitgangspunten vanuit de rol die zij hebben bij de bestrijding van de COVID 19 epidemie. Ten aanzien van het testen van medewerkers bij slachterijen en aanverwante bedrijven gaan de GGD'en uit van de volgende uitgangspunten, welke leiden tot het onderstaande plan van aanpak:

Het testbeleid gaat uit van de premisse dat alleen mensen met klachten getest gaan worden. Het at random testen van mensen zonder indicatie is zinloos in het kader van de bestrijding van COVID 19. Vanuit dit uitgangspunt is het testen van alle medewerkers in alle slachterijen geen zinvolle interventie waar het gaat om het terugdringen van het coronavirus. Uitzonderingen op het testbeleid worden alleen gemaakt in het kader van specifiek uitbraakmanagement of voor onderzoeksdoeleinden. Dit zal altijd maatwerk zijn. Hierop zal onze aanpak gestoeld zijn.

Op meerdere locaties in Nederland zijn we geconfronteerd met enkele (forse) uitbraken in slachterijen. Deze kunnen worden gerelateerd aan de problematiek van arbeidsmigranten op het gebied van huisvesting, leefomstandigheden, vervoer en werkomstandigheden. Maar ook secundaire aspecten zoals verlies aan inkomen en zorgverzekering spelen een rol.

- De vraag is of de geconstateerde uitbraken incidenten zijn, dan wel bij meerdere slachtbedrijven voor kunnen komen. Omdat het niet zinvol is om mensen zonder klachten te testen vraagt dit om een risicogerichte aanpak. Belangrijke indicatoren voor een dergelijke aanpak is de signalering van NVWA en ISZW over mogelijke ziektegevallen in hun eigen organisaties die een relatie kunnen hebben met bedrijfsbezoek. Daarnaast is de signalering van ziektegevallen door bedrijfsartsen c.q. bedrijfsgeneeskundige dienst van de betrokken slachterijen van belang. In casu zijn zij de initiators van de noodzaak van het testen.
- Per regio kan in overleg tussen de afdeling IZB van de GGD en de regionale coördinatoren van de NVWA (ISZW) bepaald worden welke bedrijven voor een nader onderzoek in aanmerking komen. In eerste instantie zal hierbij de focus liggen op de (middel)grote bedrijven met arbeidsmigranten. Op dit moment werk het LCI aan een Handleiding uitbraak COVID-19 bij vleesverwerkingsbedrijven.
- Afhankelijk van de situatie zal bepaald worden of het maatwerktesten op locatie dient te gebeuren, dan wel via de reeds opgezette teststraten kan geschieden.
- Mensen met klachten kunnen altijd worden getest na aanmelding via het landelijk nummer en hierbij volgt altijd BCO indien de testuitslag positief is. Aannemelijk is dat het maatwerk tot een steekproefbenadering leidt. De resultaten van de steekproef zijn bepalend voor het vervolg van het maatwerktesten

- Crux in het maatwerktesten is de medewerking van de werkgevers en betrokken uitzendorganisaties die er voor dienen te zorgen dat de, in de steekproef opgenomen, personen ook beschikbaar zijn voor het afnemen van de test. Hierbij is ook de medewerking van ISZW nodig.
- Behoudens de medewerking voor het testen is ook medewerking van werkgevers en betrokkenuitzendorganisaties nodig voor het BCO. Het BCO bij arbeidsmigranten kent een aantal knelpunten waar onder (grensoverschrijdende) mobiliteit, ontbrekende gegevens zoals BSN en NAW, alsmede huisvesting in wooncomplexen die ongeschikt zijn voor (individuele) quarantaine. Voor effectieve BCO zijn aanvullende afspraken nodig met betrokken overheden en buitenlandse publieke gezondheidsdiensten.
- Het testen van mensen met klachten (ook arbeidsmigranten en mensen in een eventuele steekproef) moet laagdrempelig zijn. Inkomensverlies of andere negatieve effecten moeten aan de voorkant voorkomen worden. Dit vraagt om enerzijds een inspanningsverplichting van de betrokken bedrijven (inclusief de uitzendorganisaties in het geval van arbeidsmigranten) en anderzijds een inspanning van ISZW om te monitoren dat dit ook gebeurt.